



REPUBLIKA SRBIJA
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
VRANJE
17 500 Vranje, J. J. Lunge br. 1

Reg.broj: 4-490-00
Tkući račun:
840-269661-28
Matični broj: 7205830
PIB 100547873

■ 017/21-310, Faks: 017/400-271, E mail: info@zjzvranje.org.rs

Broj: 01-12-3349/23-02
Datum: 20.12.2023.

ODELJENJU ZA URBANIZAM, IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE, KOMUNALNO-STAMBENE DELATNOSTI I ZAŠТИTU ŽIVOTNE SREDINE VRANJE

Na osnovu Ugovora između Grada Vranja br. 40-73/23-17 od 01.02.2023.god. i ZZJZ Vranje br. 05-13455/22-05 od 30.12.2022.god. i Ugovora izmedju Ministarstva zaštite životne sredine RS br. 353-01-01397/2023-04 od 24.07.2023.god. i ZZJZ Vranje br. 05/3238 od 31.07.2023.god. dostavljamo Vam Izveštaj o kontroli kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja (na 5 mernih mesta) za NOVEMBAR 2023.godine

Dostavljeno:

- Većniku za zdravstvo Grada Vranja - dr Nikoli Popoviću
- Institutu za javno zdravlje Srbije-Beograd
- Republičkoj inspekciji za zaštitu životne sredine -Pčinjski okrug
- Odeljenju za urbanizam, imovinsko –pravne poslove, komunalno-stambene delatnosti i zaštitu životne sredine Vranje
- Odeljenju za inspekcijske poslove Vranje
- Centru za higijenu i humanu ekologiju-ZZJZ Vranje
- Arhivi Zavoda za javno zdravlje Vranje

Dr Nevenka Stanojković
spec. higijene

H. Stanojković

NAČELNIK CENTRA ZA HIGIJENU I
HUMANU EKOLOGIJU
Miroslav Simić dipl. fizičar
spec. med. nuklearne fizike

Simić



V. D. DIREKTOR
Dr Svetlana Stojanović
spec. socijalne medicine

S. Stojanović



**REPUBLIKA SRBIJA
ZAVOD ZA JAVNO
ZDRAVLJE
VRANJE**

17 500 Vranje, J. J. Lunge br. 1

Reg.broj: 4-490-00
Tekući račun: 840-269661-28
Matični broj: 7205830
PIB 100547873

■ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: info@zjzvranje.org.rs

**IZVEŠTAJ O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA NA TERITORIJI
GRADA VRANJA ZA NOVEMBAR 2023. god.**

Zavod za javno zdravlje Vranje u cilju kontrole kvaliteta vazduha vrši merenje nivoa zagađujućih materija odnosno koncentracije zagađujućih materija u vazduhu ili njihovo taloženje na površini po Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21.

Granične vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti za pojedine zagađujuće materije baziraju se na važećim zakonskim propisima (Zakonu o zaštiti vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, 10/13 i 26/21, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013.)

Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagadivanja, gustine naseljenosti, orografije terena i meteoroloških uslova.

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji grada Vranja vrši se na pet mernih mesta.

Merno mesto u Zavodu za javno zdravlje Vranje Vranje (geografska širina 42° 33' 4.47", a geografska dužina 21° 54' 8.35") se nalazi u blizini centra grada kako bi rezultati reprezentovali kvalitet vazduha na koji utiču motorna vozila, kao i blokovske kotlarnice i individualna ložišta u grejnoj sezoni. Merno mesto nalazi se u krugu Zdravstvenog centra Vranje. U blizini je nekoliko frekventnih saobraćajnica. Sa severozapadne strane na oko 400m je centar grada, gde je frekvenca saobraćaja najveća. Na oko 500m takođe severozapadno je jedna od gradskih kotlarnica. J.P.“Novi Dom“ Vranje, iz koje se obezbeđuje grejanje za višespratne stambene objekte u okolini-centru grada, kao i poslovne objekte. Sa južne strane na oko 250m je smeštena još jedna od gradskih kotlarnica. J.P.“Novi Dom“ koja je obezbeđivala grejanje za višespratne stambene objekte u okolini, kao i za Zdravstveni centar Vranje i ZZJZ Vranje do marta 2022.god., a od marta 2022.god. deo kapaciteta ove kotlarnice, po izjavi tehničkog direktora J.P.“Novi Dom“, preuzela je nova kotlarnica navedenog preduzeća koja se nalazi na oko 220m jugoistočno od zgrade ZZJZ Vranje. Nova kotlarnica J.P.“Novi Dom“ kao emergent koristi biomasu, dok stara koristi mazut. Nova kotlarnica obezbedjuje grejanje za Zdravstveni centar Vranje i za neke višespratne stambene objekte u okolini. Aparat za uzorkovanje vazduha se nalazi u zgradi Zavoda za javno zdravlje Vranje, a sedimentator za sakupljanje aerosedimenta se nalazi u krugu „Zegin“ na oko 150m južno od zgrade Zavoda za javno zdravlje. Na oko 45m od sedimentatora je ulica tj. kolovoz, a u okolini se nalaze stambeni objekti, zgrada bolnice i blokovska kotlarnica J.P. Novi Dom. Usisna cev aparata za uzorkovanje vazduha je na otvorenom, na visini od oko 7m. Udaljenost usisne cevi od ivičnjaka je oko 16m, a udaljenost od raskrsnice je oko 60m.

Merno mesto u Osnovnoj školi "Svetozar Marković" u Vranju (geografska širina 42° 31' 58.52" , a geografska dužina 21° 53' 56.06") je na periferiji grada. Ovo merno mesto je u pravcu dominantnog severoistočnog veta u odnosu na industrijsku zonu kako bi rezultati odražavali uticaj industrijske zone za vreme strujanja ovog veta, kao i uticaj lokalnih ložišta i

lokalnih saobraćajnica. Škola je smeštena u stambenoj zoni gde dominiraju individualni stambeni objekti niske spratnosti i više stambenih zgrada od kojih su nekoliko još u izgradnji, tako da zagađenje vazduha pored industrije potiče i od individualnih ložišta i saobraćajnih sredstava. Aparat za uzorkovanje vazduha se nalazi u školi tako da je u okolini mernog mesta školsko dvorište sa sportskim terenima i zelenilom na oko 20m od ulice. Usisna cev za uzimanje uzoraka vazduha je na otvorenom, na visini od oko 6m, omogućava strujanje vazduha u luku od 270□ i bez prepreka koje bi mogle da utiču na strujanje vazduha. Udaljenost usisne cevi od ivičnjaka je oko 20m, a udaljenost od raskrsnice je oko 150m. Usisna cev za uzimanje uzoraka vazduha je u odnosu na okolne objekte udaljena oko 25m. Sedimentator je izmešten iz privatne kuće i nalazi se u skolskom dvorištu na visini od oko 1,5m. Usisna cev aparata za uzorkovanje vazduha je na oko 15m od sedimentatora. Udaljenost sedimentatora od najbliže ulice je 10m, a od glavne raskrsnice oko 170m. Najbliži objekat je školska zgrada koja je na oko 12m od sedimentatora.

Merno mesto u Predškolskoj ustanovi "Naše dete" – Vrtić "Neven" (geografska širina 42□ 33' 21.43" i geografska dužina 21□ 53' 58.22") u Vranju nalazi se u stambeno-poslovnoj zoni severno od centra grada, na udaljenosti od oko 400m od centra. U blizini mernog mesta su stambeni objekti niske spratnosti i nekoliko stambenih zgrada tako da na zagađenost vazduha pored motornih vozila utiču i individualna ložišta. U blizini mernog mesta nalazi se nekoliko zgrada državnih ustanova (zgrada Opštine, Osnovnog suda, Višeg suda, Okružnog zatvora, RFZO-a Vranje), koje se zagrevaju iz blokovske kotlarnice blok pošta-banka u centru koja je udaljena od mernog mesta oko 350m. Usisna cev se nalazi na visini od oko 3m. Udaljenost mernog mesta od prometne raskrsnice je na oko 50m. Sedimentator se nalazi u dvorištu Predškolske ustanove „Naše dete" – Vrtića „Neven" udaljen oko 15m od usisne cevi aparata za uzorkovanje vazduha. Usisna cev za uzimanje uzoraka vazduha je u odnosu na okolne objekte udaljena oko 4m.

Merno mesto u Osnovnoj školi „Jovan Jovanović Zmaj" (geografska širina 42□ 32' 56.11" i geografska dužina 21□ 53' 34.12") u Vranju nalazi se u stambenoj zoni u zapadnom delu grada , udaljeno od centra oko 600m. Škola se nalazi između dve paralelne frekventne ulice Kosovske na udaljenosti od oko 140m i Sime Pogačarevića na oko 100m. Aparat za uzorkovanje vazduha je instaliran u pomoćnom objektu Osnovne skole „Jovan Jovanović Zmaj" u Vranju. U blizini mernog mesta nalaze se individualni objekti niske spratnosti tako da na zagađenost vazduha pored motornih vozila utiču i individualna ložišta. Najbliža blokovska kotlarnica J.P." Novi dom" Vranje je kotlarnica blok pošta-banka u centru udaljena oko 600m. Merno mesto je u školskom dvorištu sa sportskim terenima i zelenilom. Usisna cev aparata je na visini od 2,5m. Udaljenost usisne cevi od ivičnjaka je oko 7m, a od frekventne raskrsnice oko 100m. Sedimentator se nalazi u školskom dvorištu na visini od oko 1,5m i u blizini usisne cevi aparata za uzorkovanje vazduha na oko 5m. Usisna cev za uzimanje uzoraka vazduha je u odnosu na okolne objekte udaljena oko 12m.

Merno mesto u Osnovnoj školi „Predrag Devedić" u Vranjskoj Banji (geografska širina 42□ 32' 52.73" i geografska dužina 22□ 00' 8.71") nalazi se u krugu ove škole u pomoćnom objektu. Škola se nalazi u blizini centra Vranjske Banje na oko 280m. U okolini škole se nalaze Zdravstvena stanica, Predškolska ustanova i stambeno –posloni objekti. Osnovna škola „Predrag Devedić" u Vranjskoj Banji, kao i većina objekata u okolini greju se topлом vodom iz termalnih izvora Vranjske Banje, tako da zagađenost vazduha uglavnom potiče od motornih vozila i delom od individualnih ložišta. Merno mesto je u školskom dvorištu sa zelenilom i sportskim terenima. Usisna cev aparata je na visini od oko 4m. Udaljenost od ivičnjaka je oko 8m, a od prve raskrsnice oko 50m. Sedimentator se nalazi u školskom dvorištu na visini od oko 1,5m, a na udaljenosti od usisne cevi aparata za uzorkovanje vazduha na oko 100m. Usisna cev za uzimanje uzoraka vazduha je u odnosu na okolne objekte udaljena oko 15m.

Na ovim mernim mestima vrši se sistematsko dnevno merenje koncentracija osnovnih zagađujućih materija u vazduhu SO₂, čadi, NO₂ i analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima

padavina. Analizom aerosedimenta određuju se koncentracije ukupnih taložnih materija, sulfata, hlorida, amonijum jona, nitrata, nitrita, kalcijuma, rastvornih materija, nerastvornih materija, sagorljivog dela, sadržaja pepela, zatim se određuje pH vrednost, specifična elektroprovodljivost i količina padavina.

ISPITIVANI PARAMETRI I METODE MERENJA

Sumpordioksid i čađ

Sumpordioksid je obavezan sastojak zagađenog vazduha urbanih sredina. Produkt je sagorevanja fosilnih i drugih goriva, posebno onih bogatih sumporom. U vazduhu može da se nađe ili kao gas ili rastvoren u vodenim kapljicama. U uslovima povećane vlažnosti vazduha oksidiše i delimično prelazi u sumpornu ili sumporastu kiselinu. Stvara se u atmosferi pa u obliku kisele kiše pada na tlo. Koncentracija sumpordioksida zavisi od temperature, vazdušnih kretanja, vlažnosti, atmosferskog pritiska i sl. I niske koncentracije sumpordioksida nepovoljno deluju na ljude izazivajući respiratorne simptome naročito kod dece i starijih hroničnih bolesnika.

Sve procese sagorevanja goriva prati i pojava dima koji zavisno od efikasnosti sagorevanja može sadržati manje ili više čvrstih čestica. Crni dim je indikator nepotpunog sagorevanja i neekonomičnog trošenja goriva. Čađ u sebi sadrži katanske materije koje imaju kancerogeno dejstvo.

Za određivanje koncentracije SO_2 koristi se spektrofotometrijski metod sa torinom (barijum sa torinom gradi obojeni kompleks koji se spektrometrijski meri na talasnoj duzini od 520 nm), dok je za čađ korišćen reflektometrijski metod (Pravilnik - sl.gl.RS 54/92). Rezultati su izraženi u $\mu\text{g}/\text{m}^3/24\text{h}$.

Azotni oksidi

Azotni oksidi nastaju kod sagorevanja na visokim temperaturama od azota i kiseonika iz vazduha ili u toku raznih industrijskih procesa (poizvodnja azotne kiseline, celuloze, najlona, veštačkih đubriva ...). Postoji 6 azotnih oksida ali su svi nestabilni i oksiduju do azot dioksida koji se najčešće sreće u vazduhu. Zato se kod određivanja koncentracija određuju ukupni oksidi azota - NO_x . U komunalnoj sredini najveći izvor azotnih oksida jesu izduvni gasovi kod motora sa unutrašnjim sagorevanjem.

Azotni oksidi imaju izraženo iritativno delovanje na sluzokože disajnih puteva. Neki azotni oksidi se u plućima pretvaraju u nitrozamine koji imaju kancerogeno dejstvo. Takođe štetno deluju i na vegetaciju a zbog svoje žutosmeđe boje smanjuju vidljivost u naselju. Koncentracije azotnih oksida u gradovima pokazuju direktnu povezanost sa frekvencijom vozila i mogućnostima provetrvanja ulica i naselja.

Za određivanje koncentracije NO_2 koristi se spektrofotometrijski metod na H (1 - naftil)-etilendiaminom. Rezultati su izraženi u $\mu\text{g}/\text{m}^3/24\text{h}$.

Aerosediment

Aerosediment čine čestice različite veličine organskog i neorganskog porekla. Potiču uglavnom od čvrstih goriva, pepela i sa ulica zbog neadekvatnog održavanja higijene. Delovanje prašine na organizam zavisi od više faktora: porekla, hemijskog sastava, trajanja kontakta, mesta delovanja, veličine i oblika čestica, otpornosti pojedinih tkiva i organizma u celini, kao i od biološke osobenosti prašine.

Talog-sediment sakuplja se pomoću sedimentatora. U sedimentatoru koji je na određenom mestu stajao mesec dana, nalazi se određena količina tečnosti koja potiče od

atmosferskih padavina i sedimenta koji su padavine sprale sa levka u plastičnu bocu. Ovaj ukupan sadržaj hemijski se obrađuje i analizom se utvrđuje njegov sastav i reakcija.

REZULTATI ISPITIVANJA

Na osnovu izvršenog merenja rezultati su statistički obrađeni i izraženi kao:

1. Srednje mesečne vrednosti.
2. Karakteristične vrednosti (broj dana preko granične vrednosti za jedan dan, broj dana preko tolerantne vrednosti za jedan dan, broj dana preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan, broj dana preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec).
3. Maksimalno zabeležene koncentracije.

Analize zagađujućih materija tj. parametri zagađenja vazduha napred navedeni rađeni su po standardnim metodama u akreditovanoj laboratoriji prema zahtevima standarda SRPS ISO /IEC 17025, osim metoda za određivanje količina padavina, sadržaja pepela, sagorljivog dela i nerastvornih materija koje ne ulaze u obim akreditacije.

Sumpordioksid

U novembru 2023.god. izvršeno je 150 dnevnih merenja koncentracija SO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, odnosno po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu: ZZJZ Vranje, Osnovna škola "S. Marković" u Vranju, Predškolska ustanova „Naše dete“ – Vrtić „Neven“ u Vranju, Osnovna škola "J. J. Zmaj" u Vranju i Osnovna škola "Predrag Devedić" u Vranjskoj Banji.

Srednje mesečne koncentracije SO₂ u vazduhu na mernim mestima su bile 33,5 mikrog/m³/24h u ZZJZ, 37,6 mikrog/m³/24h u OŠ" Svetozar Marković", 44,1 mikrog/m³/24h u PU „Naše dete“ - Vrtić „Neven“, 41,2 mikrog/m³/24h u OŠ" J. J. Zmaj" u Vranju i 23,5 mikrog/m³/24h u OŠ" Predrag Devedić" u Vranjskoj Banji (tab. 1-5).

U novembru 2023.god. na svim navedenim mernim mestima nivo SO₂ nije bio preko granične odnosno tolerantne vrednosti za jedan dan po Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10 i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013 (tab. 1-5).

Maksimalna vrednost koncentracije SO₂ u vazduhu u novembru 2023.god. bila je 65,2 mikrog/m³/24h na mernom mestu u ZZJZ, 55,2 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" Svetozar Marković", 71,7 mikrog/m³/24h na mernom mestu u PU „Naše dete“ – Vrtić „Neven“, 58,2 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" J. J. Zmaj" u Vranju i 38,6 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" Predrag Devedić" u Vranjskoj Banji (tab. 1-5).

Čad

U novembru 2023.god. izvršeno je 150 dnevnih merenja koncentracija čadi u vazduhu na 5 mernih mesta, odnosno po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu: ZZJZ Vranje, Osnovna škola "S. Marković" u Vranju, Predškolska ustanova „Naše dete“ – Vrtić „Neven“ u Vranju, Osnovna škola "J. J. Zmaj" u Vranju i Osnovna škola "Predrag Devedić" u Vranjskoj Banji.

Srednje mesečne koncentracije čadi u vazduhu na mernim mestima su bile 9,5 mikrog/m³/24h u ZZJZ, 21,4 mikrog/m³/24h u OŠ" Svetozar Marković", 10,2 mikrog/m³/24h u PU „Naše dete“ – Vrtić „Neven“, 7,2 mikrog/m³/24h u OŠ "J. J. Zmaj" u Vranju i 5,8 mikrog/m³/24h u OŠ" Predrag Devedić" u Vranjskoj Banji (tab. 1-5).

U novembru 2023.god. na mernom mestu Osnovna škola "S. Marković" u Vranju, kao i na mernom mestu Predškolska ustanova „Naše dete“ – Vrtić „Neven“ u Vranju po jedan dan je nivo čađi bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan, dok na preostala tri merna mesta nivo čađi nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan po Uredbi o uslovima, za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10 i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013 (tab. 1-5).

Maksimalna vrednost koncentracije čađi u vazduhu u novembru 2023.god. bila je 31,4 mikrog/m³/24h na mernom mestu u ZZJZ, 73,8 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" Svetozar Marković", 81,1 mikrog/m³/24h na mernom mestu u PU „Naše dete“ – Vrtić „Neven“, 24,8 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" J. J. Zmaj" u Vranju i 5,9 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" Predrag Deveđić" u Vranjskoj Banji (tab. 1-5).

Azot dioksid

U novembru 2023.god. izvršeno je 150 dnevnih merenja koncentracija NO₂ u vazduhu na 5 mernih mesta, odnosno po 30 dnevnih merenja na svakom mernom mestu: ZZJZ Vranje, Osnovna škola "S. Marković" u Vranju, Predškolska ustanova „Naše dete“ – Vrtić „Neven“ u Vranju, Osnovna škola "J. J. Zmaj" u Vranju i Osnovna škola "Predrag Deveđić" u Vranjskoj Banji.

Srednje mesečne koncentracije NO₂ u vazduhu na mernim mestima su bile 16,7 mikrog/m³/24h u ZZJZ, 24,2 mikrog/m³/24h u OŠ "Svetozar Marković", 34,5 mikrog/m³/24h u PU „Naše dete“ – Vrtić „Neven“, 32,1 mikrog/m³/24h u OŠ "J. J. Zmaj" u Vranju i 10,3 mikrog/m³/24h u OŠ" Predrag Deveđić" u Vranjskoj Banji (tab. 1-5).

U novembru 2023.god. na svim navedenim mernim mestima nivo azot dioksida nije bio preko granične odnosno tolerantne vrednosti za jedan dan po važećoj Uredbi (tab. 1-5).

Maksimalna vrednost koncentracije NO₂ u vazduhu u novembru 2023.god. bila je 35,7 mikrog/m³/24h na mernom mestu u ZZJZ, 37,5 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" Svetozar Marković", 63,9 mikrog/m³/24h na mernom mestu u PU „Naše dete“ – Vrtić „Neven“, 51,7 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" J. J. Zmaj" u Vranju i 25,6 mikrog/m³/24h na mernom mestu u OŠ" Predrag Deveđić" u Vranjskoj Banji (tab. 1-5).

Aerosediment

U novembru 2023.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na 5 mernih mesta: ZZJZ Vranje (tab.6-1 i 6-2), Osnovna škola "S. Marković" u Vranju (tab.7-1 i 7-2), Predškolska ustanova „Naše dete“ – Vrtić „Neven“ u Vranju (tab.8-1 i 8-2) , Osnovna škola "J. J. Zmaj" u Vranju (tab.9-1 i 9-2) i Osnovna škola "Predrag Deveđić" u Vranjskoj Banji (tab. 10-1 i 10-2).

Koncentracija ukupnih taložnih materija u Vranju za jedan mesec, tj. za novembar 2023.god., bila je: na mernom mestu u ZZJZ 57,80 mg/m²/24h, na mernom mestu u OŠ" Svetozar Marković" 58,40 mg/m²/24h, na mernom mestu u PU „Naše dete“ – Vrtić „Neven“ 43,80 mg/m²/24h, na mernom mestu u OŠ" J. J. Zmaj" 33,90 mg/m²/24h, a na mernom mestu u OŠ" Predrag Deveđić" u Vranjskoj Banji 62,50 mg/m²/24h.

U novembru 2023.god. nivo ukupnih taložnih materija na svim navedenim mernim mestima nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec, po važećoj Uredbi (tab.6-1, 7-1, 8-1, 9-1 i 10-1).

ZAKLJUČAK

U novembru 2023.god. po Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10 i Uredbi o izmenama i dopunama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013 nivo SO₂ nije bio preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan na svim mernim mestima u Gradu Vranju.

U novembru 2023.god. nivo čađi bio je preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan po važećoj Uredbi na mernom mestu Osnovna škola "S. Marković" u Vranju jedan dan i na mernom mestu Predškolska ustanova „Naše dete“ – Vrtić "Neven" jedan dan., dok na preostala tri merna mesta u Gradu Vranju nivo čađi nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan.

U novembru 2023.god. po važećoj Uredbi nivo azot dioksida nije bio preko granične vrednosti za azot dioksid za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za azot dioksid za jedan dan na svim mernim mestima u Gradu Vranju.

U novembru 2023.god. po važećoj Uredbi nivo ukupnih taložnih materija nije bio preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec ni na jednom od pet mernih mesta u Gradu Vranju. Komentar vrednosti ostalih parametara dobijenih analizom aerosedimenta ne podleže odredbama Uredbe o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, 75/2010 i 63/2013, gde nisu propisane maksimalno dozvoljene vrednosti.

Dr Nevenka Stanojković

spec. higijene



Dr Nevenka II. higijenski specijalista
član učenja načela vršnje 2030a



REPUBLIKA SRBIJA
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
VRANJE

17 500 Vranje, J. J. Lunge br. 1

017/421-310, 017/423-122, Faks: 017/400-271, E-mail: info@zjzvranje.org.rs

Reg.broj: 4-490-00

Tekući račun: 840-269661-28

Matični broj: 7205830

PIB 100547873

MESEČNI IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA VAZDUHA NA TERITORIJI GRADA

VRANJA ZA MESEC NOVEMBAR 2023. god.

tab.1

OSNOVNE ZAGAĐUJUĆE MATERIJE

tab.2

MERNO MESTO: ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE
VRANJE

DANI	SO ₂ mikrog/m ³ za 24h	DIM mikrog/m ³ za 24h	NO ₂ mikrog/m ³ za 24h
1	18.3	6.0	10.7
2	19.5	6.0	7.9
3	19.4	6.0	8.3
4	26.7	10.0	10.2
5	21.1	7.2	9.0
6	38.8	5.9	15.1
7	34.2	13.0	15.9
8	33.1	8.5	12.0
9	29.3	7.2	10.7
10	48.0	5.9	21.6
11	53.4	12.9	21.3
12	40.3	8.5	11.0
13	25.3	14.3	16.1
14	35.5	5.8	17.9
15	28.2	19.5	12.5
16	26.7	5.9	12.9
17	39.0	17.6	16.5
18	36.1	5.8	16.9
19	24.2	5.8	14.2
20	41.6	5.8	24.9
21	45.4	31.4	23.7
22	29.0	8.4	16.6
23	27.2	16.0	14.7
24	28.2	5.8	20.2
25	30.6	5.7	16.1
26	65.2	8.9	18.0
27	37.2	6.1	35.7
28	35.3	13.4	19.0
29	36.6	5.8	23.6
30	32.6	5.8	27.7
Granična vrednost (GV)	125		85
Tolerantna vrednost(TV)	125		85
Maksimalno dozvoljena vrednost(MDV)		50	
Broj dana preko GV	0		0
Broj dana preko TV	0		0
Broj dana preko MDV		0	
Srednja mesečna vrednost	33.5	9.5	16.7
Min	18.3	5.7	7.9
Max	65.2	31.4	35.7
C50	32.9	6.6	16.1
C98	58.3	24.5	31.1

MERNO MESTO: OŠ SVETOZAR MARKOVIĆ VRANJE

DANI	SO ₂ mikrog/m ³ za 24h	DIM mikrog/m ³ za 24h	NO ₂ mikrog/m ³ za 24h
1	23.1	16.3	33.3
2	20.1	5.9	23.9
3	36.3	5.8	23.7
4	35.4	10.1	12.1
5	29.9	7.3	9.9
6	44.7	18.0	22.5
7	37.3	18.1	16.1
8	38.8	14.6	17.8
9	42.5	32.7	23.5
10	39.3	11.3	12.0
11	44.0	14.4	17.1
12	49.9	31.5	29.2
13	22.7	31.7	14.6
14	40.5	48.4	32.8
15	35.6	23.9	31.2
16	37.3	30.1	36.8
17	27.7	18.0	21.7
18	24.6	9.9	25.1
19	30.8	25.8	22.1
20	52.2	73.7	34.5
21	53.9	43.6	37.5
22	40.3	13.2	25.5
23	48.6	15.6	32.3
24	29.5	11.5	15.3
25	31.7	8.7	16.2
26	26.9	32.3	36.7
27	45.2	21.5	22.9
28	47.7	14.5	21.1
29	55.2	18.4	30.9
30	37.1	14.3	26.6
Granična vrednost (GV)	125		85
Tolerantna vrednost(TV)	125		85
Maksimalno dozvoljena vrednost(MDV)		50	
Broj dana preko GV	0		0
Broj dana preko TV	0		0
Broj dana preko MDV		1	
Srednja mesečna vrednost	37.6	21.4	24.2
Min	20.1	5.8	9.9
Max	55.2	73.8	37.5
C50	37.3	17.2	23.6
C98	54.4	59.1	37.1



REPUBLIKA SRBIJA Reg broj: 4-490-00
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJ Tekući račun: 840-269661-28
VRANJE Matični broj: 7205830
 17 500 Vranje, J. J. Lunge br. PIB 100547873
 ☎ 017/421-310, 017/423-122, Faks: 017/400-271, E-mail: info@zjzvranje.org.rs

**MESEČNI IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA VAZDUHA NA TERITORIJI
GRADA VRANJA ZA MESEC NOVEMBAR 2023. god.**

tab.3

OSNOVNE ZAGADUJUĆE MATERIJE

tab.4

MERNO MESTO: PREDŠKOLSKA USTAN. NAŠE DETE DEČJI VRTIĆ NEVEN VRANJE			
DANI	SO ₂ mikrog/m ³ za 24h	DIM mikrog/m 3 za 24h	NO ₂ mikrog/m ³ za 24h
1	29.6	5.9	33.3
2	28.1	11.6	37.2
3	28.9	7.3	19.4
4	35.1	5.9	23.7
5	30.0	6.0	23.1
6	38.8	10.0	12.8
7	41.6	5.9	29.9
8	53.5	5.9	23.7
9	57.9	5.8	33.1
10	62.9	10.0	27.3
11	64.5	5.9	25.8
12	71.7	6.1	29.6
13	44.5	5.8	52.7
14	42.8	5.8	54.8
15	36.1	5.9	46.6
16	33.4	5.9	45.5
17	38.3	21.3	30.8
18	35.4	5.8	23.1
19	30.6	5.8	22.5
20	55.5	81.1	56.0
21	61.9	9.8	63.9
22	53.8	5.8	31.2
23	48.3	5.9	28.7
24	35.6	11.3	31.7
25	49.6	6.0	36.6
26	29.5	5.7	39.6
27	39.4	8.3	44.4
28	46.9	5.7	37.5
29	46.6	6.2	35.8
30	53.7	17.6	35.5
Granična vrednost (GV)	125		85
Tolerantna vrednost(TV)	125		85
Maksimalno dozvoljena vrednost(MDV)		50	
Broj dana preko GV	0		0
Broj dana preko TV	0		0
Broj dana preko MDV		1	
Srednja mesečna vrednost	44.1	10.2	34.5
Min	28.1	5.7	12.8
Max	71.7	81.1	63.9
C50	42.2	5.9	32.4
C98	67.5	46.4	59.3

MERNO MESTO: OŠ JOVAN JOVANOVIĆ ZMAJ VRANJE			
DANI	SO ₂ mikrog/m ³ za 24h	DIM mikrog/m 3 za 24h	NO ₂ mikrog/m ³ za 24h
1	19.4	13.1	29.2
2	17.9	6.1	31.6
3	27.1	6.0	15.5
4	30.5	11.5	22.1
5	32.4	5.9	22.8
6	49.6	6.0	36.7
7	46.7	8.7	32.5
8	44.4	5.9	28.4
9	43.4	5.9	24.0
10	44.3	5.9	23.6
11	54.2	5.8	39.0
12	57.9	6.1	44.5
13	42.6	5.8	51.7
14	37.4	5.8	42.6
15	39.2	8.5	36.4
16	35.5	5.8	33.6
17	35.3	5.8	28.0
18	32.4	5.7	18.3
19	29.8	5.8	22.1
20	58.2	5.8	48.8
21	56.4	5.8	43.8
22	52.8	5.8	26.2
23	52.4	6.1	23.4
24	43.8	9.8	31.3
25	25.1	6.0	29.2
26	33.0	5.7	39.3
27	53.0	24.8	41.1
28	52.3	5.7	32.6
29	52.3	6.2	36.5
30	36.2	5.8	26.9
Granična vrednost (GV)	125		85
Tolerantna vrednost(TV)	125		85
Maksimalno dozvoljena vrednost(MDV)		50	
Broj dana preko GV	0		0
Broj dana preko TV	0		0
Broj dana preko MDV		0	
Srednja mesečna vrednost	41.2	7.2	32.1
Min	17.9	5.7	15.5
Max	58.2	24.8	51.7
C50	43.0	5.9	31.5
C98	58.0	18.0	50.0



REPUBLIKA SRBIJA

Reg.broj: 4-490-00

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE Tekući račun: 840-269661-28

VRANJE

Matični broj: 7205830

17 500 Vranje, J. J. Lunge br. 1

PIB 100547873

E-mail: info@zjzvranje.org.rs

MESEČNI IZVEŠTAJ O ISPITIVANJU KVALITETA VAZDUHA NA TERITORIJI

GRADA VRANJA ZA MESEC NOVEMBAR 2023. god.

tab.5 OSNOVNE ZAGAĐUJUĆE MATERIJE

MERNO MESTO: OŠ PREDRAG DEVEDŽIĆ
VR.BANJA

DANI	SO ₂ mikrog/m ³ za 24h	DIM mikrog/m 3 za 24h	NO ₂ mikrog/m ³ za 24h
1	9.8	5.9	6.4
2	8.1	5.9	4.7
3	20.3	5.9	10.3
4	17.4	5.9	7.2
5	14.8	6.0	4.9
6	17.3	5.9	6.4
7	15.5	5.9	5.6
8	18.2	5.9	5.3
9	26.5	5.8	8.5
10	19.1	5.9	8.5
11	21.0	5.9	5.3
12	27.4	5.8	13.6
13	25.5	5.8	6.9
14	33.7	5.8	17.1
15	25.4	5.8	15.2
16	29.1	5.8	11.1
17	26.4	5.8	7.2
18	24.3	5.8	9.1
19	26.2	5.8	6.7
20	23.5	5.8	9.1
21	25.2	5.8	25.6
22	29.0	5.8	16.3
23	27.2	5.8	12.9
24	16.3	5.9	11.4
25	20.4	6.0	7.2
26	20.6	5.8	10.7
27	35.0	5.7	12.5
28	38.6	5.9	17.2
29	36.8	5.7	15.2
30	25.0	5.7	11.4
Granična vrednost (GV)	125		85
Tolerantna vrednost(TV)	125		85
Maksimalno dozvoljena vrednost(MDV)			50
Broj dana preko GV	0		0
Broj dana preko TV	0		0
Broj dana preko MDV		0	
Srednja mesečna vrednost	23.5	5.8	10.3
Min	8.1	5.7	4.7
Max	38.6	5.9	25.6
C50	24.7	5.8	9.1
C98	37.6	6.0	20.7

 <p>REPUBLIKA SRBIJA ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVJE VRAĐE</p> <p>17 500 Vranje, J. J. Lunga br. PIB 100547873 ■ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: mto@zjzvranje.org.rs</p>	Reg.broj: 4-490-00 Tekući račun: 840-269661-28 Matični broj: 7205830
---	--

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 6-1: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:	VRANJE	LOKACIJA: ZZJZ				Mesec: NOVEMBAR 2023.god.
		Ukupne talo./materije	pH vrednost provodljiv.	Spec.el. Sulfati	Hloridi	
	mg/m2/dan	mikro S/cm	mg/m2/dan	mg/m2/dan	mgN/m2/dan	Nitrat
Maksimalno dozvoljena vrednost	450					
Broj merenja	1	1	1	1	1	1
Vrednost	57.80	7.20	44.00	7.70	17.40	0.60
preko MDV	0					7.00

	REPUBLIKA SRBIJA	Reg.broj: 4-490-00
	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE	Tekuci račun: 840-269661-28
	VRANJE	Matični broj: 7205830
	17500 Vranje, J. J. Lupiševićeva 100547873	
	■ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: mto@zjzvranje.org.rs	

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 6-2: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:	VRANJE	LOKACIJA:ZZJZ				Mesec: NOVEMBAR 2023.god.			
		STATISTIKA/ PARAMETRI	Nitriti	Kalcijum	Rastvorne materije	Nerastvorne materije	Sagorljivi deo	sadržaj pepela	količina padavina
			mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	L
Broj merenja	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vrednost	0.500	13.90	52.10	5.70	4.20	1.50	4.10		



REPUBLIKA SRBIJA Reg.broj: 4-490-00
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE Tekući račun: 840-269661-28
VRANJE Matični broj: 7205830
17 500 Vranje, J. J. Lunge br. PIB 100547873
017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: info@zjzvranje.org.rs

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 7-1: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:	VRANJE	LOKACIJA: OŠ "Svetozar Marković"	Mesec:	NOVEMBER 2023. god.
STATISTIKA/ PARAMETRI	Ukupne talo./materije pH vrednost provodljiv. mg/m2/dan	Spec. el. mikro S/cm	Sulfati mg/m2/dan	Hloridi mg/m2/dan
Maksimalno dozvoljena vrednost	450			Amonijum jon mgN/m2/dan
Broj merenja	1	1	1	Nitrat mgN/m2/dan
Vrednost	58.4	7.4	34	30.5
preko MDV	0			0.5



REPUBLIKA SRBIJA Reg.broj: 4-490-00
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVJE Tekući račun: 840-269661-28
Matični broj: 7205830
VRANJE
17 500 Vranje, J. J. Lunge | PIB 100547873
017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: info@zjzvranje.org.rs

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela:7-2 ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:	VRANJE	LOKACIJA:OŠ "Svetozar Marković"	Mesec: NOVEMBAR 2023 god.
STATISTIKA/ PARAMETRI	Nitriti	Kalcijum	Rastvorne materije
	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan
broj merenja	1	1	1
Vrednost	0.5	28.5	56
			mg/m ² /dan
			1
			1.2
			1.2
			4.80

 <p>REPUBLIKA SRBIJA ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE VRANJE</p> <p>17 500 Vranje, J. J. Lunge br. PIB 100547873 ■ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: info@zjzvranje.org.rs</p>	<p>Reg.broj: 4-490-00 Tekući račun: 840-269661-28 Matični broj: 7205830</p>
--	---

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 8-1: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:	VRANJE	LOKACIJA: PU"Naše dete"-Vrtić"Neven"	Mesec:	NOVEMBAR 2023.god.
STATISTIKA/ PARAMETRI	Ukupne talo/.materije pH vrednost provodljiv. Sulfati mikro S/cm mg/m2/dan	Spec. el. provodljiv. Sulfati mikro S/cm mg/m2/dan	Hloridi mg/m2/dan	Amonijum ion mgN/m2/dan
Maksimalno dozvoljena vrednost	450			Nitratii mgN/m2/dan
Broj merenja	1	1	1	1
Vrednost	43.80	7.70	21.00	1.90
preko MDV	0			



REPUBLIKA SRBIJA
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE Tekući račun: 840-269661-28
Vranje
Matični broj: 7205830
17 500 Vranje, J. J. Lunge [PIB 100547873
■ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail:info@zjzvranje.org.rs

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 8-2: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:	VRANJE	LOKACIJA: PU "Naše dete"-Vrtić "Never"	Mesec: NOVEMBAR 2023.god.
STATISTIKAI PARAMETRI	Nitriti	Kalcijum	Rastvorne materije
	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan
broj merenja	1	1	1
Vrednost	0.6	35.6	40.1
			3.7
			1.4
			2.3
			4.20

	REPUBLIKA SRBIJA	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE	Reg.broj: 4-490-00
			Tekući račun: 840-269661-28
		VRANJE	Matični broj: 7205830
	17 500 Vranje, J. J. Lunge br. PIB 100547873		
■ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: mlo@zjzvranje.org.rs			

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 9-1: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:	VRANJE	LOKACIJA: OŠ "J. Jovanović Zmaj"	Mesec:	NOVEMBER 2023.god.
STATISTIKA/ PARAMETRI	Ukupne talo./materijalne	pH vrednost	Spec. el. provodljiv.	
	mg/m2/dan		Sulfati	Hloridi
		mikro S/cm	mg/m2/dan	mg/m2/dan
Maksimalno dozvoljena vrednost	450			mgN/m2/dan
Broj merenja	1	1	*	Nitratii
Vrednost	33.90	7.10	14.00	mgN/m2/dan
preko MDV	0			

	REPUBLIKA SRBIJA ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVЉЕ VRANJE 17 500 Vranje, J. J. Lunge PIB 100547873 ☎ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: info@zjzvranje.org.rs	Reg.broj: 4-490-00 Tekući račun: 840-269661-28 Matični broj: 7205830 Mesec: NOVEMBAR 2023.god.
--	--	---

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 9-2: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

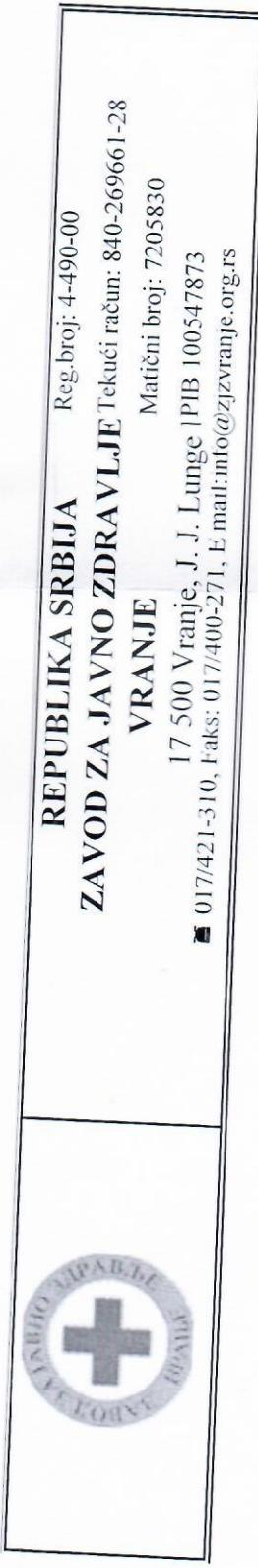
MESTO:		VRANJE		LOKACIJA: OŠ "J. Jovanović Zmaj"		Mesec: NOVEMBAR 2023.god.	
STATISTIKA/ PARAMETRI		Kalcijum	Rastvorne materije	Nerastvorne materije	Sagorljivi deo	sadržaj pepela	količina padavina
	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	L
broj merenja	1	1	1	1	1	1	
Vrednost	0.5	15.3	28.6	5.3	3.9	1.4	4.50

	REPUBLIKA SRBIJA	ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE	Reg.broj: 4-490-00
	Vranje		Tekući račun: 840-269661-28
			Matični broj: 7205830
■ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: info@zdravje.org.rs			

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 10-1: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:	VRANJSKA BANJA	LOKACIJA: OS "Predrag Devetčić"	Mesec:	NOVEMBAR 2023.god.
STATISTIKĀ PARAMETRI	Ukupne talo/ materije	pH vrednost	Spec. el provodljiv.	
	mg/m2/dan		Sulfati mikro S/cm	Hloridi ion
Maksimalno dozvoljena vrednost	450		mg/m2/dan	Ammonijum mgN/m2/dan
Broj merenja	1	1	1	Nitriti mgN/m2/dan
Vrednost	62.50	7.90	31.00	
preko MDV	0		2.60	28.60 0.90 1.20



REPUBLIKA SRBIJA Reg.broj: 4-490-00
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVLJE Tekući račun: 840-269661-28
VRANJE Matični broj: 7205830
17 500 Vranje, J. J. Lunge | PHB 100547873
■ 017/421-310, Faks: 017/400-271, E mail: mto@zjzvranje.org.rs

MESEČNI IZVEŠTAJI O KONTROLI KVALITETA VAZDUHA

Tabela 10-2: ANALIZA TALOŽNIH MATERIJA

MESTO:		VRANJSKA BANJA		LOKACIJA: OŠ "Predrag Devetčić"		Mesec: NOVEMBAR 2023.god.	
STATISTIKA/	PARAMETRI	Nitriti	Kalcijum	Rastvorne materije	Nerastvorne materije	Sagorljivi deo	sadrzaj pepela
		mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	mg/m ² /dan	količina padavina L
broj merenja	1	1	1	1	1	1	1
Vrednost	0.5	26.7	57.2	5.3	2.9	2.4	4.50